

Dkt. George Payton, Tafsiri ya Biblia, Kipindi cha 20, Tafsiri ya Mawazo ya Maneno, Sehemu ya 2

© 2025 George Payton na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. George Payton katika mafundisho yake kuhusu tafsiri ya Biblia. Huu ni kipindi cha 20, Mawazo ya Maneno, Sehemu ya 2.

Tunaendelea na majadiliano yetu kuhusu mawazo ya maneno na jinsi ya kutafsiri mawazo ya maneno. Kwa hivyo, huu ni Mawazo ya Maneno, Sehemu ya 2, na nilitaka kuanza na mapitio ya kile tulichokizungumzia katika majadiliano ya kwanza kuhusu mawazo ya maneno.

Wazo la maneno ni aina fulani ya dhana ambayo ina kitenzi asilia ndani yake, lakini inaweza kuonyeshwa kwa sehemu nyingine ya usemi. Inaweza kuwa nomino au kitenzi, ambacho ni umbo la maneno la ING, kama uimbaji wake. Tukisema, uimbaji wake ulinifanya niwe mwendawazimu, uimbaji wake ni kama kitu, lakini si kitu halisi. Kwa kweli ni kitendo.

Wakati mwingine, tunakuwa na wazo la kitenzi lililowekwa katika kivumishi, na tutapitia hilo ili kuzungumzia hilo mara ya kwanza, lakini sasa nilitaka tu kurudia hayo na kuzungumzia yale tuliyojadili katika hotuba iliyopita. Kwa hivyo, tunapotafsiri mawazo ya kitenzi kwa njia ya mapitio, ni vigumu kuyatafsiri kwa sababu hayatuambii taarifa fulani. Kwa maneno mengine, kuna mapengo katika mawasiliano unapotumia nomino ya kitenzi, au kivumishi cha kitenzi, au kitenzi kishirikishi.

Ni nini kinakosekana? Yule anayefanya kitendo hatajwi. Kwa hivyo, tukisema imani, mtu anaamini kitu. Kwa hivyo mtu anayeamini hatajwi; anachoamini hakitajwi, na kimejikita katika nomino hii.

Kwa hivyo, yule anayefanya kitendo hayupo. Haiko wazi katika neno hilo. Yule anayepokea kitendo, mmoja au wale wanaopokea kitendo, pia hawatajwi.

Na kama hujui ni nani anayepokea kitendo hicho, basi inafanya iwe vigumu kuelewa kinachozungumziwa. Na hili ndilo linalofanya, hasa nyaraka, kuwa gumu sana. Ukisema wokovu, ni nani anayeokoa? Ni nani anayeokolewa? Na wanaokolewa kutoka kwa nini? Yote hayo yameachwa nje kabisa.

Tukisema, msamaha, ni kitu kile kile. Utakaso ni kitu kile kile. Na kwa hivyo, kumbuka, tunachojaribu kufanya katika mfululizo huu wote ni kuzingatia mapengo katika mawasiliano kwa sababu tunataka mawasiliano sahihi, wazi, sahihi, na ya asili ambayo yanawavutia watu, na hii inaimarisha uhusiano wao na Mungu.

Hilo ndilo tunalotafuta. Na tulisema kwamba mapengo haya katika mawasiliano yangeweza kueleweka na watu wa eneo hilo waliopokea barua na hati hizi, lakini sisi hatutoki katika ulimwengu huo. Sisi sio kutoka lugha hiyo.

Sisi sio wa kipindi hicho. Na kwa hivyo, hatuna uwezo wa kujaza mapengo katika akili zetu kama watu wa kipindi hicho wangekuwa. Na kwa hivyo, ikiwa mapengo hayo yatabaki katika tafsiri zetu, basi wasomaji wetu wa tafsiri hizi hawataelewa miunganisho hiyo pia, na wataondoka labda wakijiuliza, ni nini kinachozungumziwa hapa? Nadhani najua, lakini sina uhakika kabisa.

Hasa kama mtu ni muumini mpya au hasa kama ni jumuiya ya watu ambao hawajafikiwa. Lakini hata tunapofanya kazi kanisani, hata ninapojaribu kushiriki baadhi ya mawazo haya na watu hapa Amerika ambao wamekulia kanisani na ambao wana ujuzi mzuri wa maandiko, bado ninapambana na mambo haya. Kwa hivyo, hivi ndivyo tunavyojaribu kufanya, na tunajaribu kuondoa vikwazo vyovyote, vikwazo, au vikwazo vya kuelewa ikiwezekana.

Mchakato tuliopitia katika hotuba ya kwanza unaonyesha inawezekana, si kwa 100% katika kila hali, lakini inawezekana kuboresha na kuondoa angalau baadhi ya vikwazo, kama si vingi, vichache tu. Kwa hivyo, yule anayefanya kitendo hatajwi, yule anayepokea kitendo hatajwi, na pia, kitendo chenyewe kinaweza kuwa kisichoeleweka. Zaidi ya hayo, kazi ya kifungu hiki inaweza kuwa haijulikani.

Tulitumia usemi huo, kwa mfano, jana, au samahani, katika hotuba iliyopita. Kuja Yerusalemu. Samahani, ni nani anayekuja Yerusalemu? Hilo halijatajwa.

Kwa nini imetajwa katika kifungu kama hicho pamoja na kitenzi kishirikishi? Kuja ni kitenzi kishirikishi, kuja Yerusalemu, na ilikuwa tu kifungu cha wakati. Naam, tunahitaji kutambua kuwa huu si mchakato unaoelezewa. Huu ni utendaji wa Kigiriki ambapo unaweza kuweka kitenzi hicho kishirikishi hapo kuonyesha wakati huu ulipotokea.

Kwa hivyo ndivyo tunavyomaanisha kwa utendakazi. Utendakazi wa kifungu hiki ni nini? Na ukisoma tu Kuja Yerusalemu, Yesu aliulaani mtini, basi inakufanya ujiulize kwa nini waliuweka katika kitenzi kama hicho. Kwa hivyo, maneno kama hayo yanaweza kutokea katika vifungu changamano. Wakati mwingine huwa na kifungu cha utendakazi, wakati mwingine huwa katika sehemu ya usemi, wakati mwingine ni tamathali ya usemi, au nahau, katika kifungu cha utendakazi, na unaishia na kifungu changamano sana, mstari changamano sana, katika muda mfupi sana, nafasi, na idadi ndogo sana ya maneno.

Kwa hivyo, inaweza kuwa ya kutatanisha kweli. Kwa hivyo, tunataka kujaribu kuvunja mkanganyiko huo, kwanza akilini mwetu kama watafsiri. Kumbuka, hatuwezi kutafsiri kile ambacho hatuelewi.

Na kwa hivyo tunazungumzia kuhusu kugawanya maandishi kwa ajili yetu sisi wasomaji wa Biblia kwanza kabla hatujaanza kutafsiri. Kwa njia, taarifa hizi zote, hata kama wewe si mtafsiri wa Biblia, zinaweza kukusaidia kuelewa Maandiko kwa njia tofauti, na hiyo inaweza kuboresha mafundisho yako ikiwa unafundisha somo la Biblia au unatoa ujumbe kanisani, au ikiwa unazungumza tu na marafiki kuhusu kifungu fulani. Sawa, kwa hivyo tulichozungumzia ni kujaza mapengo iwezekanavyo na kujaza taarifa hii isiyo na maana.

Mchakato wa ugunduzi upo, kama tulivyosema kwa sababu mwandishi hakusema mambo hayo. Sawa, na lugha nyingi hazina nomino dhahania, na haiwezekani kutafsiri kama tulivyoona mfano huo kutoka Wagalatia 5.22 na 23 katika Papua New Guinea. Ukisema maneno hayo yote, yanaunda sifuri akilini mwao, na ni kelele tu.

Kwa hivyo hiyo ina maana kwamba tunapaswa kufanya kitu kurekebisha maandishi ya Biblia kabla ya kuyatafsiri katika maandishi lengwa, kurekebisha sarufi, kurekebisha msamiati, kutoka nomino hadi vitenzi, kutoka vivumishi hadi vitenzi. Kwa hivyo, tunachojaribu kufanya ni kugundua maana kwanza kabla ya kuingia katika sehemu inayofuata ya tafsiri. Sawa, kwa hivyo tumetaja aina tatu za mawazo ya maneno.

Nomino, na tungezingatia nomino hizi za dhahania. Nomino halisi ni kitu halisi ambacho unaweza kugusa, kuonja, kuona, kusikia, na kuhisi. Kwa hivyo, hizi ni nomino za dhahania.

Tuna imani, utii, ubatizo, toba, wokovu, haki, ushirika, unaojulikana pia kama koinonia. Kisha tuna vivumishi, wateule. Aliwatuma malaika zake kuwakusanya wateule wake.

Mwokozi. Kwa nini naiita hiyo kivumishi? Ni kivumishi, lakini pia ni kitu kingine. Mwenye dhambi, mtume, mtumishi, mtawala, mwangalizi.

Kwa maana moja, mtu anayefanya hivyo, mtu anayeokoa, mtu anayetawala, mtu aliyetumwa, mtu anayesimamia. Na ukifikiria hivyo, basi huhama kutoka kitu kisichoonekana kama imani hadi kitu chenye uhalisia zaidi, mtu anayefanya shughuli fulani. Ya tatu ni viambajengo, salamu.

Tulikuwa na hilo na Elizabeti akimwambia Maria niliposikia salamu yako. Uelewa. Walishangazwa na uelewa wa Yesu.

Kupiga. Kupiga kwake kulikuwa kupita kiasi. Kufika.

Kufika Yerusalemu. Kuimba. Kuimba kwa Paulo na Barnaba gerezani kulivutia umakini wa mtawala.

Kutakaswa. Kutakaswa kwa hekalu. Kuomboleza.

Kuomboleza kifo cha jamaa yake. Kwa hivyo , tunaona kwamba haya ni maneno tofauti. Nomino na kivumishi hicho ni kivumishi, kama naweza kusema hivyo, cha mteule na Mwokozi, n.k.

Kisha, tutajadili vitenzi vishirikishi na maneno ya ING tunayotumia katika lugha yetu. Na kisarufi, vitu hivi vyote ni nomino. Vinajaza nafasi ya nomino katika sentensi.

Zinajaza sehemu ya kiini cha sentensi. Kwa hivyo, kisarufi, ni nomino. Na kisarufi, ni kiini cha sentensi.

Hilo ndilo tatizo kwa sababu wakati mwingine halina maana. Wakati mwingine, lugha haziwezi hata kufanya hivyo. Na hivyo tukasema, hatua ni zipi? Tuliambua kitenzi cha msingi.

Tuliwatambua washiriki wanaohusishwa na kitendo hicho, na wakati mwingine, washiriki hao ni vitu visivyo na uhai. Na tulitumia mfano wa, nilimpa Ted kitabu hicho. "Kitabu" kitaalamu ni kitu kisicho na uhai.

Haifanyi chochote, lakini kwa namna fulani imeunganishwa na kitendo, kwa hivyo, tunakiita mshiriki, kwa kukosa neno bora zaidi. Lakini angalau tuna kategoria ya kusema, sawa, tuna mambo matatu yanayohusika katika kitendo hiki. Tuna George, tuna Ted, na tuna kitabu.

Sawa, kwa hivyo tunawatambua washiriki. Kisha, tunajaribu kurudia sentensi, kumfanya mtu anayefanya kitendo, kuwafanya washiriki wawe wazi, na kuisema kama kitenzi chenye kikomo. Kitenzi chenye kikomo ni kitenzi chenye wakati, wakati uliopo, wakati uliopita, na wakati ujao.

Na ina mtu anayefanya hivyo. Niliifanya katika nafsi ya kwanza, nafsi ya pili, na nafsi ya tatu. Kwa hivyo hizo ni vitenzi vyenye kikomo.

Kwa hivyo, tunaitaja kwa kitenzi kilichonyooka, umbo la mwisho, badala ya kitenzi kisicho na kikomo, ambacho kingekuwa kwenda. Tunasema, mimi huenda, au Ted huenda. Kwa hivyo hizo ni vitenzi vyenye kikomo, ilhali kitenzi kisicho na kikomo si kitenzi chenye kikomo.

Vitenzi vishirikishi si vitenzi vyenye kikomo kwa sababu huna uhusiano huo wa kisarufi na mtu, iwe ni nafsi ya kwanza, ya pili, na ya tatu, umoja na wingi, na hatuna marejeleo ya wakati wa wakati, wakati uliopita, uliopo, na ujao. Sawa, kwa hivyo mara tu tunapoirudia na taarifa hiyo yote hapo, tunajaribu kutafsiri sentensi tuliyounda. Ni kama mtangulizi, hatua ya awali ya usindikaji ambayo timu ya tafsiri

hupitia ili waweze kutafakari kuhusu kile ambacho hii inasema kweli. Na mara tu inapogawanywa, basi inafanya iwe rahisi zaidi kutafsiri.

Tunafanya hivyo kwa lugha gani? Naam, tunafanya hivyo kwa lugha yoyote ambayo timu ya watafsiri inatumia kuwasiliana. Kwa hivyo, ikiwa iko Amerika Kusini, lugha hiyo ya kawaida na watu wote wanaohusika inaweza kuwa Kihispania. Kwa hivyo, wanaizungumzia kwa Kihispania, huunda sentensi hii kwa Kihispania, na kisha kuitafsiri kutoka hapo hadi lugha lengwa.

Inaweza kuwa sehemu nyingine ya dunia, inaweza kuwa Kichina, inaweza kuwa Kihindi. Katika Afrika Mashariki, ni Kiswahili, na kwa hivyo tungezungumzia mambo haya kwa Kiswahili, tungeyafanua, tungeandika sentensi kwa Kiswahili, na kisha wangesema, oh ndio, sawa, tunaweza kusema hivyo kwa lugha yetu. Sasa kwa kuwa tunajua inamaanisha nini, basi tunaweza kusema hivyo tu.

Nilipokuwa Afrika Mashariki nikiishi Tanzania, niliitwa kufanya warsha kuhusu Kitabu cha Warumi na jinsi ya kutafsiri na kutafsiri Kitabu cha Warumi. Panga chakula cha mchana, jamani, kabla ya kufanya hivyo kwa sababu ni jukumu gumu sana. Na hivyo ndivyo tulivyopaswa kufanya, ni kwamba tulilazimika kugawanya nomino hizi zote za dhahania, vitenzi hivi vyote na kadhalika, na tungeandika kwa Kiingereza, na kisha mara tu tulipopata kwa Kiingereza, timu ya watafsiri ilisema, ndio, tunaweza kufanya hivyo.

Kijana mmoja, kijana mwenye akili sana, Richard, alikuwa akitafsiri Injili, na angefanya sura kila wiki. Na alikuja kwa Warumi, na alifanya kama mistari miwili kwa siku, na anaendelea, hii ni ngumu. Ukishapitia mchakato huo, anaenda, vizuri, hii ni rahisi.

Je, unaweza kutuonyesha jinsi ya kuifanua hii kwa ajili yetu wenyewe? Na kwa hivyo ndio, tulifanya hivyo. Inamtoa mtafsiri mzigo wa kujaribu kuchimba maandishi haya magumu sana kuelewa, na inamfanya iwe rahisi kwao kuyafanyia kazi. Sawa, kwa hivyo tulizungumzia kifungu hiki kutoka kwa tunda la Roho katika majadiliano yaliyopita, na tunda la Roho, tulisema, uhusiano kati ya tunda na Roho.

Roho anafanya kitendo hiki. Roho anazaa matunda ndani ya watu. Nasi tulisema, sawa, Roho huyo huwafanya watu, humfanya mtu awapende watu wengine.

Roho huwafanya watu wafurahi au kufurahi, huwafanya watu wawe na amani na subira, humfanya mtu awe mkarimu kwa watu wengine, humfanya mtu kuwa mpole kwa wengine, humfanya mtu au humsaidia mtu kuwa mwaminifu, na humsaidia mtu kujidhibiti. Sawa, na hatua ya mwisho ni kuandika mstari mzima. Hatukufanya hivyo katika majadiliano yaliyopita, na nataka kufanya hivyo sasa kwa sababu kufanya sehemu ya ufafanuzi na kuchimba sehemu ya maana ni nusu ya mlinganyo.

Mpaka ujaribu kuiweka katika sentensi, unatambua, siwezi kuorodhesha vitu hivi vyote hivyo tu. Lazima itiririke kama sentensi ya kawaida, na wakati mwingine, unahitaji kuongeza viunganishi. Unahitaji kuongeza au a. Unahitaji kuongeza hiki au kile au kwa sababu au kama matokeo ya, kwa maneno mengine, kwamba vinaunganisha hicho pamoja.

Kwa hivyo, hili ndilo tulilobuni. Roho humwezesha mtu kuwapenda wengine. Huwafanya wafurahi.

Anawafanya wawe na amani. Roho Mtakatifu humsaidia mtu kuwa mvumilivu kwa wengine. Humsaidia kuwa mkarimu kwa watu.

Anawawezesha kuwatendea watu kwa upole. Anawafanya wawe waaminifu kwa watu. Anawasaidia kujidhibiti.

Unafikiri nini? Kwa hivyo tafsiri hiyo ambayo nimeipata si kamilifu, lakini tunatumaini, inawasogeza karibu kidogo na mahali wanapohitaji kuwa ili waweze kufikiria, je, ninawezaje kusema mambo haya sasa kwa lugha yangu? Na kwa hivyo unapoiandika, tena, tulisema hii ni kama rasimu ya kwanza ya jinsi inavyoweza kusemwa katika lugha lengwa, na kisha timu ya tafsiri inahitaji kubaini, sawa, sasa kwa kuwa tumeielewa, sasa kwa kuwa tumeifikiria akilini mwetu, na tumefikiria jinsi watu wetu hawawezi kuipokea, sasa tunafikiria, tunawezaje kuitafsiri kwa ajili ya watu wetu? Mchakato wote huo ni hatua hii kati ya tafsiri na kuiandika katika tafsiri. Kwa hivyo, tunakaa katikati ya kutafakari maandishi haya, tukizingatia maana, tukifikiria matatizo tofauti ya tafsiri kulingana na lugha tunayofanyia kazi, ni taarifa gani muhimu tunazohitaji kuwa nazo zinazohitaji kuwasilishwa, na ni aina gani za lugha katika lugha lengwa tunazohitaji kutumia ili kufikia malengo hayo yote. Kwa hivyo, nafasi hiyo ya kati ni mahali ambapo watafsiri wengi hutumia muda wao, na kisha, mara tu wanapofika hapo, wanaweza kuelezea.

Na hivyo mchakato wa kufanya hivi na kuandika rasimu ya toleo unasaidia sana katika nafasi hiyo ya kati, na kisha hiyo hufanya mpito kwenda kwa lugha lengwa kuwa rahisi zaidi. Sawa, kwa hivyo kutafsiri vivumishi vya maneno. Kwa hivyo, neno la maneno, ambalo mara nyingi huonyeshwa kama nomino, hutumika kuelezea mtu au kitu, na kwa kawaida, tunarejelea na kutafsiri.

Hili si lazima, lakini hii ni mojawapo ya mbinu bora ambazo watafsiri hufanya ni kuibadilisha kuwa kifungu kinachohusiana. Hiyo ina maana ya kifungu chenye nani ndani yake, yule anayefanya kitu, na kisha unakifanya kitenzi kuwa wazi. Kumbuka, tunakifanya kuwa kitenzi chenye kikomo.

Sawa, kwa hivyo wateule wake wangekuwa watu aliowachagua. Mwokozi ni mtu anayewaokoa wengine. Mwenye dhambi ni mtu anayetenda dhambi au anayemkosea Mungu au anayemtii Mungu.

Mtume ni mtu anayetumwa na mtu. Mtumishi ni mtu anayetumikia. Mtawala ni mtu anayetawala nchi au kundi la watu.

Mwangalizi ndiye anayewasimamia watu. Wakati mwingine, kwa Kigiriki, ni nomino; wakati mwingine, ni kitenzi kishirikishi. Kwa Kiebrania, mara nyingi, ni vitenzi vishirikishi, lakini je, vina vitenzi vishirikishi katika lugha unayotafsiri? Hilo ndilo swali.

Sawa, kwa hivyo sasa tumechambua vivumishi vya vitenzi kwa kutafsiri. Hebu tutumie mifano ya nomino za vitenzi na vitenzi vishirikishi. Matendo 4:12, hakuna wokovu katika mtu mwingine yeyote.

Tena, ni nani anayeokoa? Mungu anamwokoza Yesu. Wanaokoa nani? Wanawaokoa watu. Wanawaokoa kutoka kwa nini? Kuanzia adhabu ya milele hadi kuadhibiwa na Mungu kwa ajili ya dhambi zao.

Lakini kama ungetaka kusema kwa njia iliyo wazi kabisa, tunaweza kusema hakuna mtu mwingine anayeweza kuwaokoa watu. Na kama ungetaka kuongeza adhabu hiyo, hiyo ingekuwa sawa pia. Na hadi ujaribu kuiweka katika Matendo 4:12, ni jambo moja kuifanya hapa hivi, lakini ni jambo lingine kuiweka katika mstari huo.

Inaweza kuwa vigumu kwa sababu tulizungumzia kuongeza viunganishi na mambo mengine, kufanya sentensi na taarifa zitiririke ipasavyo katika lugha hiyo. Yakobo 4.9, kicheko chako kigeuzwe kuwa maombolezo. Kicheko ni nomino, na maombolezo ni kitenzi kishirikishi.

Na Yakobo anawahimiza, labda hata kuwakemea. Hamupaswi kucheka, kwa hivyo anawaambia waache kucheka, lakini badala yake, mnapaswa kuanza kuomboleza. Kwa hivyo hiyo ni njia moja ya kuepuka nomino na vitenzi hivi vya dhahania.

Sawa, katika 1 Wathesalonike 4:15, sisi tulio hai na tutakaosalia hadi kuja kwa Bwana. Na kumbukeni tulichosema: kazi ya kifungu hiki shirikishi ni nini? Kwa kweli ni kifungu cha kihusishi Bwana atakapokuja. Kwa hivyo, sisi tulio hai tunabaki hadi Bwana atakapokuja au hadi atujulishe upendo wenu.

Upendo wako, kitu chako, kinachomilikiwa na, kwa maneno mengine, watu, kitu kama hiki. Ametuambia kuhusu jinsi unavyowapenda watu wengine. Ametuambia kwamba unawapenda watu wengine au jinsi unavyowapenda watu wengine.

Jinsi unavyosema, tena, onyesha upendo wako kwa watu, basi tumeweka upendo ndani yake kama kitu. Kwa hivyo, tunahitaji kuwa waangalifu ili tusifanye hivyo. Tunaacha tu kitenzi kijitegemee chenyewe.

Cha kufurahisha ni kwamba, katika Kiingereza, tuna lugha inayoendeshwa na nomino. Tunafanya kazi sana kulingana na kile nomino iliyo katika sentensi, na hiyo inatupa taarifa kubwa zaidi. Katika Kiswahili, ni lugha inayoendeshwa na vitenzi.

Kwa hivyo, ukisema, alienda nyumbani, alienda ni mgeni , neno moja. Na unaweza kusema, alienda, mgeni . Neno moja ni sentensi nzima.

Neno moja lina kiambishi awali cha yeye, lina wakati, ambao unamaanisha wakati uliopita, na kitendo kimeenda. Yote ni neno moja. Alikinunua, au alinunua kitabu.

Ali ninnua kitabu , alinunua kitabu. Unaweza hata kusema, Ali ki ninnua , alikinunua. Na yote hayo ni neno moja.

Kwa hivyo, tunahitaji kutafakari jinsi lugha hizi zinavyofanya kazi ili tuweze kuziwasilisha kwa njia bora zaidi. Sawa. Je, Kiswahili kina nomino dhahania? Ndiyo.

Je, wanazitumia? Ndiyo. Je, zina vifungu vya maneno vyenye usemi wa kijeni na of? Ndiyo. Lakini tunahitaji kuwa waangalifu kwamba vinalingana na jinsi linavyomaanisha na linavyotumika katika Kigiriki na Kiingereza sambamba na jinsi wanavyolitumia katika Kiswahili.

Na tutakuwa na mfano wa wakati ambapo haifanyi hivyo. Na hilo ndilo tatizo, ambalo ni kwamba wanaweza kudhani kwamba wanajua inamaanisha nini, lakini kwa kweli, wanaweza wasiwe hivyo. Na hiyo si kwa sababu hawana akili; ni kwa sababu wana wazo lililojikita akilini mwao kuhusu maana ya neno au kifungu fulani.

Sawa. Sawa, tuendeleo. Hebu tupate mfano wa sentensi ambayo ina nomino dhahania na vitenzi vishirikishi ndani yake.

Yohana alitokea nyikani akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi. Ni wazi kabisa. Au ni kweli? Sawa, vitenzi ni nini? Baptist.

Kwa hivyo, kubatiza ni kitenzi. Na Yohana ndiye anayebatiza, na yeye ndiye anayebatiza watu. Yohana Mbatizaji alitokea.

Kwa hivyo hicho ni kitenzi cha moja kwa moja. Ni kitenzi chenye kikomo. Kimekiandika.

Tunajua kwamba hiyo ni wakati uliopita. Kuhubiri ni kitenzi kishirikishi. Yohana alikuwa akihubiri.

Yohana alikuwa akiwahubiria watu. Na Yohana alikuwa akihubiri nini? Yohana alikuwa akihubiri aina fulani ya ujumbe kwa watu. Ubatizo.

Na washiriki ni Yohana akiwabatiza watu. Sasa, ukisema, Yohana mbatizaji, je, hilo linaweza kufanya kazi? Linalifanya jina tena. Unapoweka -er kwenye kitu, sasa kinakuwa jina.

Na tunajaribu kuepuka hilo kwa kulisema moja kwa moja kama kitenzi cha moja kwa moja na mtu anayefanya vitendo. Sawa, kwa hivyo ubatizo. Toba inamaanisha kutubu.

Inamaanisha kugeuka kutoka. Watu huacha kufanya jambo fulani. Kwa hivyo, katika hali hii, wanatubu kutokana na kutenda dhambi, na kutenda dhambi ni aina fulani ya kosa dhidi ya Mungu.

Msamaha. Inasema, kwa ajili ya msamaha wa dhambi. Je, inasema ni nani anayesamehe? Hapana.

Je, inasema ni nani anayesamehewa? Hapana. Lakini tunajua Mungu husamehe. Yeye pekee ndiye anayesamehe.

Na watu husamehewa, na husamehewa kwa sababu ya walichotenda dhambi, jinsi walivyomkosea Mungu. Sawa, dhambi inaweza kuwa dhana ya maneno. Kutenda dhambi.

Watu hutenda dhambi, na katika hali hii, dhidi ya Mungu. Sawa, hebu tuangalie jinsi tunavyoweka haya yote pamoja. Kwa hivyo huu hapa mstari, na tunahitaji kuuliza maswali kadhaa kabla ya kufikia sehemu ya kujieleza upya.

Kwa hivyo, batiza. Yohana anabatiza nani? Alikuwa akiwabatiza watu jangwani. Tubuni.

Ni nani aliyetubu? Watu walitubu. Ni nani anayesamehe? Mungu husamehe. Ubatizo wa toba ni nini? Uhusiano kati ya ubatizo na toba ni upi? Ili kufanya hivi, tunahitaji kufikiria na kufikiria katika akili zetu hali inayohusika katika hili.

Hili linamtokea Yohana na watu jangwani, ambapo alibatizwa katika Mto Yordani. Lakini pia tunaweza kufikiria akilini mwetu kinachotokea mtu anapofanya mambo haya. Kwa hivyo mtu anafanya nini kwanza? Wanatubu kwanza.

Na kisha wanabatizwa baada ya kutubu. Na kwa ujumla, unauliza, sawa, natubu. Naomba msamaha kwa nilichofanya.

Kwa hivyo, kuna majuto yanayofuatwa na toba. Na kisha wanasema, Yohana, nataka unibatize. Na ubatizo huo, wanapobatizwa, unaonyesha wamefanya uamuzi huo wa kutubu.

Kama ilivyo leo, ikiwa mtu si mwamini na akabatizwa, inaonyesha nimemwamini Yesu, na nimejitolea maisha yangu kumfuata Yesu. Kwa hivyo ubatizo ni ishara ya imani ya ndani. Kwa hivyo, kubatizwa kunaonyesha kwamba alitubu.

Na ina maana gani kwamba Yohana alihubiri ubatizo? Samahani, kama ungewaambia watu 10 mitaani ambao hawaendi kanisani, labda 10 kati ya 10 wangesema, sijui hilo linamaanisha nini. Huo ni muundo wa ajabu ambao tunazoea kanisani, lakini hausikiki kama Kiingereza kizuri. Sio Kiingereza cha kawaida.

Aliwaambia wafanye nini? Kwa hivyo, kuhubiri kunamaanisha kutoa aina fulani ya ujumbe, sivyo? Au kutangaza ujumbe fulani. Aliwaambia wafanye nini? Tuna kidokezo katika sehemu zingine za Maandiko, na hapa ndipo tunapotumia Maandiko kutafsiri Maandiko. Na tunaingia katika Matendo 2:38, Petro anasema, tubuni na mbatizwe kwa ajili ya msamaha wa dhambi.

Hilo linasikika karibu neno kwa neno, kama Marko 1:4. Yesu alisema, tubuni, kwa maana ufalme umekaribia. Kwa hivyo, wito wa toba ndio jambo la kwanza. Na mbatizwe.

Kwa maneno mengine, acha niwabatize kwa ajili ya msamaha wa dhambi ili mpate kusamehewa dhambi zenu. Sawa, kwa hivyo hebu tujaribu kuyaweka yote pamoja katika mstari. Kwa hivyo huu hapa mstari, na hii hapa njia moja inayowezekana.

Sio kamilifu, lakini hii hapa njia moja inayowezekana ya kusema hivi. Yohana Mbatizaji alitokea jangwani. Alihubiri kwamba watu watubu dhambi, naye angewabatiza, na Mungu angewasamehe kwa kumtenda dhambi.

Unafikiri nini? Nchini Tanzania, tumekuwa tukifundisha timu zetu za utafsiri kusini mwa Tanzania, ambapo nilikuwa nikifanya kazi katika mchakato huu wote. Mojawapo ya lugha tunazofanyia kazi ni lugha ya Yakuza. Lugha nyingi kati ya hizi zimekuwa na kanisa kwa muda mrefu na hata zilikuwa na wachungaji wanaofanya kazi kama watafsiri pamoja nasi. Na kwa hivyo walitafsiri hii katika moja ya lugha, na ilikuwa lugha ya Yakuza.

Nao waliitaja kitu kama hiki. Kwa hivyo, nilikuwa nikizungumza katika kanisa la Yakuza, na nilitaka kuona jinsi walivyopenda tafsiri hiyo. Kwa hivyo, nilikuwa na nakala ya tafsiri hiyo nami, na tulikuwa tukijadili hili. Nilikuwa nikijadili hili kutoka kwenye mimbari nilipokuwa nikitoa ujumbe huu, na ni vigumu sana kuelewa.

Mchungaji wa kanisa hilo pia alikuwa askofu wa eneo hilo. Kwa hivyo Askofu Simon alikuwepo. Yuko mstari wa mbele.

Nami nikamuuliza Mchungaji Simon, tafadhali unaweza kuja kusoma hili kwa Yakuza? Kwa hiyo akaja kwenye jukwaa, akalisoma kwa Yakuza, kisha akanirudishia Biblia,

naye akaanza kucheka. Alianza kucheka na kucheka. Kisha akashuka, akirudi kwenye kiti chake, na akasimama, na akajikunja, na anacheka tu.

Ndipo akarudi kwenye kiti chake, nami nikasema, Mchungaji Askofu, mbona unacheka? Na akasema hilo ni wazi sana. Alisema mtoto anaweza kuelewa hilo. Hili ni jambo la ajabu.

Mwitikio kama huo. Rafiki yangu Edward alikuwa mtafsiri wa lugha yake, lugha ya Pogoma nchini Kenya, na walikuwa wametafsiri kwa kutumia kanuni hizi. Wametafsiri Agano Jipya lote, na walikuwa wakifanya usomaji wa mwisho wa kila kitu.

Na kwa hivyo waliwauliza kundi la wachungaji, mtakuja kukaa nasi na kuisoma pamoja nasi kabla hatujatoa nakala ya rasimu? Na kisha nyote mnaweza kuchukua nakala ya rasimu baadaye na kuisoma pamoja na makanisa yenu na kadhalika. Lakini tunataka kufanya usomaji wa mwisho sasa. Nao wakamwalika mtu huyu mmoja aje.

Na anaenda, unajua, sioni thamani katika hili. Sijui kwa nini niko hapa, lakini sawa, sawa. Nitakaa leo, na nitaangalia kama nina muda wa kufanya hivi.

Naam, walikuwa wamepanga kuwa huko kwa takriban wiki mbili ili kusoma jambo lote, na hakuwa na uhakika kwamba alitaka kufanya hivyo. Alikuwa na shaka kwa sababu, baada ya yote, tuna Biblia ya Kiswahili. Kwa nini tunahitaji Biblia ya Pogoma? Ni rahisi.

Soma tu Kiswahili. Sote tunazungumza Kiswahili. Kwa hivyo walianza na Kitabu cha Marko, na wakafikia mstari huu hapa.

Na mzee huyu alisema sijawahi kuelewa mstari huo. Jinsi ulivyouandika ni mzuri sana. Unafanya ueleweke sana.

Na akasema ninaghairi miadi yangu yote mingine na kazi zangu zote nyingine. Nitakuwa hapa kwa wiki mbili zijazo. Tafsiri nzuri inapaswa kuwa sahihi.

Inapaswa kuwa ya asili. Inapaswa kueleweka. Na inapaswa kukubalika kwa watu.

Lakini unakumbuka lingine nililosema? Linapaswa kuwa na athari kubwa. Mtu huyo aliguswa na lugha. Ilikuwa lugha yake, na aliguswa na ujumbe kwa sababu uliwasiliana naye kwa undani uliogusa moyo wake.

Hilo ndilo tunalotafuta. Kwa kumalizia, kutafsiri upya nomino za vitenzi, vivumishi, na vitenzi vishirikishi kwa kutumia vitenzi vyenye kikomo na kuwafanya washiriki hawa wawe wazi. Tunafanya hivyo kama kitangulizi.

Kisha hatua inayofuata ni kuiandika upya katika sentensi ili iweze kutafsiriwa. Asante.

Huyu ni Dkt. George Payton katika mafundisho yake kuhusu tafsiri ya Biblia. Huu ni kipindi cha 20, Mawazo ya Maneno, Sehemu ya 2.